

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹ ԻՔԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱՍԼԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 374

ԲԷՆԶԵՆՊԻՆ

ՏԵՐՏԻՆԻՆԻ ՍԷՆԷ

3 ՄՈՅԻՍ 1873

Սեռայր Հաղորդեթ շիմտիւիւ հաթթատա իւշ տէֆա Եանի Սալը, Բէնչէնպիւզ վէ ձուժաա երթեալ կիւնլէրի քէպիր նիւսիւ իլէ նէշը օլունաճադ Ղաղէթանըն Ապօնաթը Սէնէվի 6. Ալթը սյուլը 3 պուշուդ վէ իւշ սյուլը 2 մէճիտլէ վէ պէհէր նիւսիւսի 40 փարա տըր: Թաշրալար իշիւն բօսթա իւնրէթի զամմ օլունուր: Ապօնաթըն Թարիխի պէհէր պլըն պիրիստէն Եախօս օն պէշիտէն իթիպար օլունաճադ տըր: Ղաղէթայա տէրճ օլունաճադ իթիւն կէօնալէրիլէճէք էվրադ վէ մէքեաթիպ Ղալաթատա Էրմէնի Բիլիթէսի ձօգաղընտա Ն. 19 իլէ մուրազգամ Սէռայր Հաղորդեթ մաթպատալնա իրաճլ օ. Լօճուր Ե. Իլանաթըն պէհէր սըրասը իւք տէֆա 100 փարա, իթիւնի տէֆա 60 փարա տըր: Բլզոն նէշրիյաթ իշիւն արըճա բաղարլըդ օլունուր:

Ս.ՍԻԹԱՆԷ 3 ՄՈՅԻՍ

Բարպալի Թաալա վէ Թազատ տէս հաղրէթլէրի վէլիինիմէթի պիւնիւնէթիմիզ Շէվքէթլու, Գուտրէթլու, Ազամէթլու վէ Մէրհամէթլու Բատիշահալը Է. Ֆէնտիմիզ Սուլթան Ապտուլ Ազիզ Խան հաղրէթլէրինէ պիւթ մէզ վէ Թիւքէնմէզ էօմր ու իգ. գալ իհաան ու ինայէթ պուշուր սոււն, Ամին:

Իամէթլու տէվլէթլու Վալիտէ Սուլթան Ալիյէթիւշան էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին Սարրաֆլըք խըտմէթի պահիր իւլ մէֆիւէրէթլէրինէ պուտէ ֆա Մըսըրը Զատէ միւթէվէֆա Պոզոս Պէյին մախտուժի վալա. գատըլէրի սաատէթլու Օննիկ Պէյ հաղրէթլէրինին նասպ ու Թային պուշուր լմարէրի, միւլէթի Գաթօլիթեանըն Թէշէք քիւլը վէ մէմուռնիլէթի աղիմէսինի պա. տի օլմաղըն Թարաֆը աճիլանէ. միզալէն տախի Պէյ էֆէնտի Միւ. մաիլէյհէ իֆայը մէրասիմի Թէպ. րիք վէ Թէհնիլէ օլունուր: Հէ. ման Հազգ Թաալա հաղրէթլէրի էզհէրճիհէթ Թէվֆիդաթը քեա. միլէ իհաան պուշուր սոււն:

Մէհաը իւլեայը Սալթանաթը Մէնիյէ Տէվլէթլու Իամէթլու Վալիտէ Սուլթան Ալիյէթիւշան էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրի Թէ. րաֆընտան սուտուր իտէն իրաճէյի մէ. եամըն մէնզըպէի Սիլիէ իւզլէրինէ միւթէ. վէֆա Մըսըրը Զատէ Պոզոս պէյ հաղ. րէթլէրինին մախտուժու նէզաթէթ մէվ. սուլէրի Օննիկ պէյ էֆէնտի հաղրէթ. լէրի տիւն սապահ Սարայը Հիւմայունէ պիւ ճէլպ, Վալիտէ Սուլթան Ալիյէթիւշ. շան էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրի հուզուրու. Իամէթիւնաիլիլէրինէ տուխուլիթմէքլէրէ. ֆինէ նաիլ օլուպ բէտէրը մէրհուժունուն սարաֆլըք խըտմէթի պահիր իւլ մէֆիւէթի էօհտէի իսթիհալլէրինէ իհալէ վէ Թաֆըիլ պուշուր սուլթան մաատա նիշանէյի իլթի. ֆաթը ճիհանտէրէճաթը լամէթրէնահի օլմադ իւզրէ միրի միւշարիլէյհէ միւ. ճէվէրաթ իլէ միւզէյէն պիր գըթա մուհաֆազա իհաան վէ ինայէթ պուշու. րուլուղու մա էլ իթիլիսար պէյան գը. լընըր:

ԹԷՎԺԻՀԱՅ

Տիվանը ահքեամը առիյէ պաշ քի. Թապէթի հէվալէ ճէմիյէթի ըիսի սա. պըդ սաատէթլու Բէնչէ պէյ էֆէնտի հաղ. րէթլէրինէ:

Հէվալէ ճէմիյէթի ըիսի, Տիվան ահքեամը առիյէ էվրադ միւտիրի տապըդ սաատէթլու Բուշուր էֆէնտիյէ:

Պապը Ալի էվրադ միւտիրիլի իճրա ճէմիյէթի աղաքնտան սաատէթլու Մազ. հար պէյ էֆէնտիյէ:

Պէյ օղլու մուհաքէմէյի իպթիտա. իյէսի ըիսիթի Պապը Ալի էվրադ միւ. տիրի սապըդ սաատէթլու Բաիֆ էֆէնտի. յէ:

Իճրա ճէմիյէթի աղալըդ սէրասըք ճէքթուպճուսու սապըդ սաատէթլու Էմին պէյ էֆէնտիյէ:

Տիվանը Ահքեամը Առիյէ մազպաթա օտաար սէթիւլէֆալըդ իղլէթլու Էտհէմ պէյ էֆէնտիյէ:

Մուհաքէմէյի իպթիտալիյէ աղալըդ հէվալէ ճէմիյէթի զապթ քեաթիպլէրին. տէն իղլէթլու Թէվֆիք պէյ էֆէնտիյէ:

Պէյ օղլու մուհաքէմէյի իպթիտաի. յէսի աղալըդ իսթիսաֆ մուհաքէմէսի ա. զաարնտան մէքրէմէթլու Բէնչէ էֆէնտիյէ Թէվֆիհ պուշուր սուլթան:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ալաթըքը ալիյէյի հաղրէթը Գատի. շահիտէն օլմադ իւզրէ Պահրիյէ նաղըրը տէվլէթլու Բիզա բաշա հաղրէթլէրինէ կէլէն բազար իրթէսի կիւնիւ եապլէրը հարպ ճէնապը շէհրիարի միրալըդ իգէթ. րու Սիւլէյման պէյ էֆէնտի մարիֆէթիլ. լէ Մէհտիլիյէ նըշանը զիյաճընըն մուրաս. սա սիլիլիճի ըիւթպէսիտէն պիր գըթա. սը ինայէթ վէ իհաան պուշուր սուլթան:

— Զաթը Հաղրէթը Սաարազամի ճու. մաա կիւնիւ սիւֆէրայը տուէլը էճնէպի. պիլիյէ վէ վիւքէլայը ֆէխամ հաղրաթը. նա պիր զիաֆէթ վէրէճէք իմիշ:

— Տէրասատէթ Աւաթրիա սէֆիրի Գօնթ Լուտօլֆ ճէնապլէրի տախի բէնչ. շէմպիհ կիւնիւ Սաարազամ հաղրէթլէրի. նէ վէ վիւքէլայը ֆէխամ հաղրաթընա պի. աֆիթ վէրէճէք իմիշ:

— Խըտիվը Մըսըր հաղրէթլէրինին տամաարը Թօսուն բաշա հաղրէթլէրինին ֆամիլեսար էվլէիսի կիւն Տէրասատէթի կէլէրէք Միւրիլիւնտէ քեային սահիլսանէ. լէրինէ ինմիշէր տիր:

ՎԵՅԱԹԸ

ՄԸՍԸՐԼԸ ԶԱՏԵ ՊՕՂՈՍ ՊԵՅ ԷՖԷՆՏԻ ՀԱԶՐԻԹԼԵՐԻ

Պու ալէմի ֆանիտէ, հէր գանդը ճիհէթէ ալմփը նազար իյլէսէք, պազը պիր շէյ մէշհուտուսուզ օլամանօր, Հէր նէվի մախլուդէ, կէրէք ինսան, կէրէք հայվան, կէրէք նէպաթաթ վէ կէրէք մատէնիյաթ, վէ սաիրէյէ, ճիւմէսինէ պազըսընա ուզուն տիկէրինէ գըսսա, պիր տաիրէի նամալիւմէի հայաթ թախսիս գըլընմըշ, Մախլուզ պու տաիրէի մահուտէնին հէր գանդը նօզթասընտան տէվրէ պէտ իյլէսէ, տէօնիւպ տօլաշըպ վասըլ օլաճաղը մահալ, եինէ ոէյրէ մուպաշէրէթ իյլէտիկի նօզթա տըր քի, պէնի ատէմճէ թիւրապ, վէ մախլուզաթը սաիրէճէ հիշ տիր:

Հէր շէյ պու ալէմտէ ֆանի տիր, վէ պազը թապիրի մահալ էպէտիյէթ տիր քի թահվիլի թիւրապ օլաուգտան սօնրա, միւպատէրէթ իյլէր, վէ տաիրէսի զայրը մահուտ տըր:

Բիշի նազարը թէհայիւիւիւմիւզտէ քիւլ եէվմ, հէր սաաթ, հէր տազիգէ հէր սանիյէ, մախլուզաթը մէվճուտէնին թէվէլիւտ իթմէսի վէ մուսխարէն մահվ ու զաիլ օլմասը, պու ճիհանըն ատէմի պազասընա տէլիլի գաթի տէյիլ մի: Էվվէթ: Պու ալէմտէ հէր շէյ պաթըլ տըր, պազը պիր շէյ եօզ տըր:

Իմըրթօր, Գըալ, Հիւքիւմտար, Բըհնս, Մէնէտտար, Վէշիւր, Վէքիւլ, Սիւմ, Ս.զըլ, Հաքիմ զանի, Մալտար տաիրէի հաեաթլարընը եալընը պիր տէֆա տէվը իտէպիւմիւշէր տիր: Իպթիտատէ գուտրէթ վէ գուվվէթտէն արի վէ պէրի շու հաեաթըն պիր մըգտարընը տէվրէ գըյամ իտիպ, րէֆթէ րէֆթէ, իքթիսապը գուվվէթ իտէրէք, թէսրիի հարաքէթ իլէ պիր գըսմընը տախի պէօյլէճէ սիւրաթլէ սէյր իյլէմիշէր իսէտէ, մաւախարէն էղէրինէվ տուշարը զաաթ ու ֆիւթուր օլարագ, եինէ մէրքէզի մաւաշէրէթլէրինէ րիւճաթ իթմիշէր տիր: Իշթէ ճիհանըն էն զիյատէ էպաթըլը վազաասընտան թէլէզըլիւզ վէ թէֆախիւր իտէնէր, եալընը շու գատար մուվաֆադըյէթէ նայիլ ու տէսթրէս օլապիւմիշէր տիր: Հէլէ տէվրի պիրտէն պիրէ թաթիլ օլունանէր իլէ եարը եօլտա պրազըլանլարըն զիքրինտէն քեալիլէն սարփը նազար օլունուր:

Պալալը սէրլէրինտէ սէնէլէրճէ թաշըմըշ օլաուգլարը թաճար, նիշէ նիշէ զօրը պազու վէ մուզաֆիէրիլէթլէ իքթիտապ օլունան շէօհրէթ վէ իֆթիլիար, տաիրէն ամատար զարիգ օլաուգլարը զանա վիւ եէսար, էնճամընտա քէնտուլէրինէ մանէնա վէ միւշապիհ օլաճաղ խատէմէ վէ պէնտէկեան սայէսինտէ նաիլ վէ մուվաֆադ օլաուգլարը րիֆահ ու րահաթ, սարփը զիհն վէ իշթիզալը ֆիքր իլէ իսթիհասալ օլունան սէրմայէի իլմու ըրֆան. նիհայէթ հէր տիւրիւ ազամէթ, հիւքիւմէթ, շէօհրէթ, սաթվէթ, շէվքէթ, քէրամէթ, գուտրէթ, զուվվէթ, իսթիգըլիլէթ, մէֆիւրէթ, սէրպէսթիլէթ, մուվաֆադըյէթ, ճիւմլէսի հիշ տիր պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն պաթըլ տըր:

Սլա վիւ էտնա, սուզըար ու քիպար, քիհան ու միհան, թիւվանա վիւ նաթիւվան, պայ ու կէտա, զանի վիւ ֆազիր, պու ճիհանի ֆաղիտէ միւսթամէլ վէ միւթէպէր էլֆաղ տըր քի, մուրատը էճէլ պիր լահաաա ճիւմլէսինտէ, պիւա ֆէրգ մահվ ու իզալէ իտէր:

Շու հազըգէթի հալին թէմամիլի պէեան ու իֆատէսինէ գուվվէի նաթըգա զայրը միւգթէտիր, վէ թապիրաթը լազըմէ նօգսան իսէ, իշթէ պուլունտուղուսուզ հալի եէէս, վէ բիւր քէտէր, պուլանը ճիհանը թասաիգ իտէյօր: Լաքին հալըք քի, շու հազըգէթէ էհէմիլիլէթ վիրէն բէք նատիր:

Պու ալէմի հայվանիլէթի թէրը իթմէքիլիլէ թէհայիւիւ իթմէքսիլիլի կէօյա ճիհան պիլի թէրք իտէճէք կիպի, սիննի սաղիրտէն պէտ իլէ, էպէտիլէթէ միւզթէզի սէրմայէնին թէրաքիւմիւնէ սարփը ճահա ու զայրէթտէն մուգատտէմ, խաեալաթը րուեայը խաթըր նուվազ իլէ, հասէտ վէ շէհվէթ տէրէճէլէրինին պիրինտէն տիկէրինէ կէպէյէ պէզի իգտամ իտիպ, նիհայէթինի տէրունի բէնշէյի էճէլտէ պուլուպ, հասէտ ու շէհվէթիմիլիլէ պէրապէր, պիրնիւն օլուպ կիտէյօրուզ:

Հէր շէյ ֆանի տիր ճիհանտէ, պազը պիր շէյէ միւնթաղըր օլմաղ տախի պաթըլ տըր: Ճիհան պիլէ մուվադգաթ տըր:

Եալընը ֆաղիլէթ վէ տիեանէթ իքի սըֆաթը մէմուհէ տիր քի ալէմ տուրաուգճա պազը գալտըգտան մատտա, հալաթը էպէտիլէթտէ տախի, տախիլի քէֆէի միյզանը ամէլիաթը խայրիլէ օլաճաղը, էսսի էսասը իթիգատ օլուպ, քիւթիւպի շէրիֆէ վէ մուգատտէսէ միւնտէրիճաթընտան միւսթէպան, վէ հայաթը գալիլէլէրինի մահալ պու իուսուտա սարփ իթմիշ օլան իւլէմա վէ իւզէլանըն իպրազ վէ իրաէ իթտիքլէրի տէլիլ իլէ միւսպէթ վէ մուգարրէր տիր:

Էվվէթ մըգրաղը էճէլի գազա հէր շէյի մահվ ու նապուտ իտէր:

Մահալ ֆաղիլէթ վէ տիյանէթ տիւնեա վէ ախրէթտէ պազը տըր: Իշթէ բիշինաղարըմըգտա տըր, էճէլի թիլճէնկէ գուրպան, վէ իսպաթը պուլանը ճիհան:

Բէճալը Սալթանաթը Սէնիյէ, Մէհմուրիյը տէվլէթի բիւր Շէվքէթի Օսմանիյէ, պէնտէկեանը Սաուդայը հազրէթի միւլիւքեանէ վէ խայըրխահանը միլլէթի աճիղանէմիլտէն:

ՄԸՍԸՐԼԸ ԶԱՏԵ ՊՕՂՈՍ ՊԵՅ ԷՖԷՆՏԻ ՀԱԶՐԻԹԼԵՐԻ

տախի իրթիհալը տարը պազա էյլէտի:

Ս.զիւմ օլաու տարը ֆէնատէն ճիվարը րահմէթէ
Ս.զըպէթ թէսլիմի րուհ իթտի ճէնապը իզըգէթէ

Մէրհումու միւշարիլէյհ, Տէվլէթլու Իսմէթլու Վալիտէ Սուլթան Սիլիլէթիւն էֆէնտիմիլ հազրէթլէրինին Սարրաֆըրգ խըտմէթի ճիհան գըյմէթի իլէ մուպահի, Շուրայը Տէվլէթ աղալըղը մէմուրիլէթի միւթէնապահասը իլէ, միւթթէիւր րիւթ, պէի պալայը հաիզ, Մէհիտիլէ Նշանը զիյանընըն պիրինճի վէ Օսմանիյէ Նշանը զիյըյմէթլին իքինճի րիւթպէլէրիլէ, Լէթիօն տ'Օնէօր, Գուրօնտը Ֆէր, Բաբա հազրէթլէրինին Կրէկօրի Մանեօ, վէ սաիր Նշանլարը համիլ օլուպ, տէսթի հիմմէթ րէսանը սէրվէթ ու իզպալ իսէ, հազըրուտա պիր սէլապլէթի ֆէվգէլատէ իլէ տախի մէֆթուհ վէ քիւշատէ իտի: Էպաթըլը ճիհան . . .

Մինչդեռ մահ թուլու իյլէտիքն է, փաղայը ճէմիյէթի պէշէրիյէյէ մէսէրէթլէ շահիտ օլտուղու միսիլու, շունօգասնը պէնիի տոտէմէ նէ տէրէճէ թէնսիւֆլէ նազըր օլմագտա տըր աճապ :

Էշքի չէշմի ինսան, զէմանը հայաթտէ պիր շահէճիգ սէյլ ու ճէրէնանընը թաթիլ իյլէսէ պիլէ, կէօյա տիպը սար վէ ինթիգամ գաստըյլա, անիտէ քէսպի շիտտէթ իտիւպ, հասըլ վէ բէյտա իյլէտիկի տէրեայը ալամ ու էքտարա տիլլէրի զարգ իտիպ պրագըյօր :

Պէյն էլ միւթէպէրանը միլլէթ, պէօյլէ պիր զաթը ալի գատըրն, էճէլի նակէհանի իլէ, թէրքի տաղտաղայը ալէմ իթմէսի, էմսալ ու ագրանընը նէ տէրէճէ կիրիֆթարը հիւզնիւ մաթէմ իյլէտիկի թարիֆէ քիմտէ գուտըթ գալտը :

Շու հալը թագաթէրանըն, ումում միլլէթին չէշմանը թէհասսիւրիւնտէն սէյլան իթտիրմէքտէ օլտուղու, կիրիյէի քէսիթիւլ ճէրիյէնին թաթիլինէ մուվաֆիգ օլմաղա նէ՞ ճիհէթլէ իւմիտլար օլունապիլի :

Սոյէյի վէլիւննէմիլլէրնտէ նիլէ նիլէ էլթաֆ ու ինայաթէ նայիլ վէ տէսթրէս իլէ պապը ստատէթինտէ իթիսապը հայաթը թաղէ իտէն թըֆլ վէ պէրնա վէ բիր վէ զալիֆ վէ նաթիւվան պիշտրէ վէ պիվայէկեանըն, ահ ու անինին թէսքին իտէպիլմէք իւզրէ, սէրմայէի թէսէլլի քիմէ՞ պրագտը :

Վալիա վէ վալիտէսինին մէտարը թէսպիւլլէնտէն գաթը իւմիտ իլէ, նանբարէի ճիւմ բէրվէրի արանա արանա, նիհայէթ աղուշը մէրհամէթ վէ ինայէթ քեարանէսինէ միւլթէճի օլան պունճա մասուվարըն, ֆիղան ու նալանընըն իզալէի շիտտէթինէ սայ ու զայրէթէ քիմ միւթէճասըր օլապիլիյօր :

Ղարիգի պահըր էէէս ու ֆիւթուր, վէ տիւշարը մուղաքը ալամ ու քիւտուր օլմուշ այալ ու էվլատ, վէ շագարիպ ու էճանիպինի սասըրու թէհամմիլլէ թէշվիգէ մէճալ գալտը՞ մը :

Էյ պու էէէսի ամմէ վէ քէտէրի թամմէ նէտէն նէշէթ իտէյօր : Էվլատ ու այալը, գուրէպա վէ գուրէնայը, էմսալ ու ագրանը թիւվանա վէ նաթիւվանը, շու հալը բիւրմէլալէ իլգա իտէն, տիւնեա վէ ախրէթ տէֆու բէֆի զայըր միւմքին հութուլու զէրն իլէ մուհարրէր օլան քէնտի տիւնանէթ վէ ֆաղիլլէթի տէկիլ մի տիր :

Լաքին ձէնապը լէմ էէզէլ Հագդ սուպհանէհու թաալա վէ թագատտէն հաղրէթլէրինին պէնիի տոտէմէ տէրտ իլէ պէրապէր տէրման, քէտէրն ազըպինտէ թէսլիյէթ, իհզար իթմիշ օլտուղունա, մէրհումի միւշարիլլէյին, Օննիկ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի միսիլու, պիր մախտումի ալիպաթ վէ ալիգատը խալէֆ պրագմասը պիր տէլիլի գալի տիր :

Սվաթթըր ճէլլէի ճէնապը թաճտարի վէ ինայաթը մէքեարիմղայաթը հաղրէթի Լամէթբէնահի, առարը միւթէէէմ միւնէսի օլմագ իւզրէ, շիմաիտէն միրի միւշարիլլէյին էօհտէի իսթիհալլէրինէ մէհտի իւլեայը Սալթանաթը Սէնիյէ Սարրաֆիլլէ իւզըմէթի պահիր իւլ մէֆիւթէթի, իհալէ վէ թաֆիլիզ գըլընմաղին, գատրի թէրֆի գըլընմըշ տըր :

Էթթէտէն պէրու մայէի ալիլլէ վէ զաթիլլէրնտէ մէրքիւզ օլան ճէվէրի կիրանպահայը նամտարի իգթիզասընճա, մագսաա վէ մուրատը ալիսի, ֆուգարա վէ գուաթանըն, հիւնիւ բիֆահ վէ բահաթընը պիլ իլզամ, գուրուպու ագրան վէ էմսալը քէսըրու բէնճիտէտէն իճթինապ իթմէք օլմաղին, ահալը բէսէնտիտէ, վէ աթվար նատիտէսիլլէ, տաիմիւզըման մէշհուր վէ միւթէպէր օլաճաղը, վէ ֆաղիլլէթ վէ տիլանէթի իգթիզասընճա տաիսի, սէլէֆի ալիսինին իթթիլաալ իթմիշ օլտուղու թարիգի բիւզգաթ վէ շաֆագաթտէ տէվամ իտէճէկի, վարէսթէի գայըր իշթիպահ տըր :

ձիւմլէ պէնտէկեանը Սալթանաթը Սէնիյէնին էն ալասընտան, էտնասընա գատար, շու միլքի սաատէթտէ նաիլի հիւսնիւ բիֆահ վէ բահաթ օլտուղու, ինքեարը զայըր միւմքին պիր հաղըգէթ օլմաղին, ձէնապը հագդ վէ ֆէյնաղը մուլթագ սուբհանէհու վէ թաալա հաղրէթլէրի, վէլլի նիմէթ պի միննէթիլիզ, Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին էհամը տէվլէթ վէ իզդ ու սաատէթլէրինի, պի հատտ ու հիսապ իյլէյիպ, ճիհան տուրտուգճա էվրէնքի Սալթանաթլարընտա սապիթ գատէմ իյլէյէ : Վիւճուտու բիւր մէյմէնէթի, թէսէլլի ֆուգարա վէ պիշարէկեան օլուպ, էլթաֆ ալիլլէրի սալէսինտէ պիվայէկեանը միլլէթի աճիզանէմիզ տաիսի հիւնիւ նիմէթտէն մահրում գալմայաճաղը էճիլտէն, ՏէվլէթլուԼամէթլու Վալիտէսուլթան ալիլլէթիւշան էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին տաիսի էհամը էօմրիւ աֆիլլէթլէրինի միւղտաա էյլէյէ :

Շահապէկեանը ճիվանպաթման, տէվլէթլու նէճապէթլու էֆէնտիլէր հաղրաթընը իլա էէվմը գըյամէ պաղը իյլէյէ : Վէսաթէթի ֆէլսամէթ վէ ուպուհէթ վէ տէվլէթլէրիլլէ, պէնտէկեանը միլլէթին իհեասընա պատի օլան վիւղէրա վէ վիւշէլա հաղրաթընը, քեաֆֆէի ումուրու խուսուլարընտա մուվաֆիպիլլէթ իհասընյլա պէրապէր, թէվէճճիւհաթը հասէնէի հաղրէթի մէլքտարիտէն մահրում վէ մահրուն իլլէմէյէ :

Պունճա պէնտէկեան վէ պիշարէկեան միլլէթին հուղուրու բահաթընա տէսթիլիր օլան միւթէպէրան վէ միւթէհայիլզանը միլլէթին իգպալ վէ սաատէթլէրինի թէվֆիր թէգիտ իյլէյէ :

Մէրհումու միւշարիլլէյին մախտումի ալիլլէրի Պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինի պէյն էլ միլլէթ, սըհհէթ վէ աֆիլլէթի քեամիլլէ իլէ խըֆա էյլէյ : Մախտումի սաղրի Պէյ էֆէնտի վէ պէնաթը միւհթէրէմէ վէ ֆամիլեայը բիւրքէտէրլէրինէ թէսլիլլէթ իհասն իյլէյէ, Սմին :

Պէնտէլլէրինէ տաիսի պարկեանը մուգատտէսէլլէրինէ շիւքիւրլէր թագաթիմիլլէ, ճիւմլէսի իշին, էսիլլէի խալիլլէ իլէ իշթիլալ իթմէք իւզրէ, գուտրէթ պախշ իյլէյէ :

51 Նիսան 1873

Ան. Ալ.

Մաթպուլաթ նէզարէթը պէհիլլէսի ճա. նիպինտէն թարաֆըմըզա վալիտ օլան :

ԻսթԱՐԸ ՐԷՍՄԻ

Մէտայը Հագըդէթ զաղէթասը շիմա իտիլէ գատար իճրա իտիլլէն թէնպիհաթ վէ իսթարաթը հիւքմիլլէ մէսապէսինտէ թութարագ պու քէրրէ տաիսի 368 վէ 371 նումէրօլու նուսիլլէրինտէ էրմէնի Գաթօլլիյի ճէմաաթը պէյնիլլէ միւլլէրէս իսթիլաֆ օլաճագ պիր թագըմ նապէճա սէօլլէր տէրճ վէ նէշը իթմիշ օլտուղուն. տան պատէմա թէնպիհաթը մէսպուգայա մուսալիֆ հարաքէթտէ պուլունտուղըն հալտէ զաղէթայը մէքըլիւրին քիւլլէյէ :

Լալլ օլունաճաղը սոն տէֆա օլմագ իւզրէ գաթիլլէն թէպիլլէ օլունուր :

17 բէպիւլ էվ. ԿԳ. վէ 1 մայիս ԿԸԸ Սէր թէրճիւմանը Հիւմայուն ՆիֆՍէթ

Մաթպուլաթ նէզարէթի պէհիլլէսին. տէն թարաֆըմըզա վալիտ օլան պէր վէշհի պալա իսթարըր բէսիլլէյի իթաաթը քէամիլլէ իլէ զաղէթաճըզա տէրճ իյլէ. տիր :

Ճագաթ Մէհմուդ Հալլէթա. սընըն 1141 վէ 1142 վէ 1143 վէ 1144 նումէրօլարընտա տէրճ օլունան մէգա. լաթլարը վէ պունտան պէօյլէ պէհէր նուս.

Խէսինտէ կէրէք զաղէթաճըզա վէ կէրէք Գաթօլլիք մէզհէպ վէ միլլէթիմիլլէ վէ բուհանի մէսնէտտարանըմըզա էազտըրը վէ տահա էազաճաղը հիճվիլլաթ վէ ազվիլլաթլարընա մաթպուլաթ իտարէի պէհիլլէսի միւլթէրճիլլէրի նազար իթմէյիպտէ պիլլիմ շու էօգարըտա պէյան օլունան նու. մէրօլարա ճէվապ վէրմէմիլլէ պիր խա. թա առտ օլունմասը, հագգանիլլէթ մագ. բուն օլմատըրընտան էկէրչի ճումաա էր. թէսի կիւնիւ Մէհմուդ տաիսի իշպու իլա. թարըր բէսիլլէն ալիլլէ կէօրմէտիլլիմիզ հալտէ միւթալաա վէ հաղըթաթը հալի սալը կիւնքի նէշը օլունաճագ զաղէթա. մըզտա տէրճ իտէճէյիլլէ :

— Տէրապետէք Յրանսա վէ Բուսիա սէֆիրէրի բաղար իրթէսի կիւնիւ Պասլը Ալիյէ պիւ ազիմէ զաթը հազրէթը Սառազաւի վէ խարիճիյէ նազըրը տէվլէթու բաշա հազրաթը իլէ կէօրիւնիւնէր տիր :

— Վիէննա սէֆիրի տէվլէթու Պապուլի բաշա հազրէթը հազրուի հազրէթը Փատիւնիյէ չըզմիւլար տըր :

— Բէթրապուրկ սէֆիրի սաատէթու քեամիւ բաշա հազրէթը բաղար իրթէսի կիւնիւ մահալը մէհմուրիյէթլէրինէ ազիմէթ իթմիւլէր տիր :

— Գանլը գաւազ վէ Սթրանճա վէ Ֆլորիա վէ Բեաղտհանէ վէ Պաղչէ քէօյ սուլարընէ մուսաէնէսի իշիւն ֆէննը քիմեա էրպապընտան միւրէքքէպ թէշթիւ օլունան գօմիւթիւն իշպու սուլարըն հաղիւյէ վէ քիմեալարը պիւրիմէք իւզրէ պիր միւրան ճէտիլէի հարմադ իլէ մէշպու իւմիլ :

— Սալը կիւնքի նուսիսիմիդտէ Պապուր քէօյ սաթիւնէրինտէն օլուպ Ստապօլտա տիւքեանը պուրուսան պիր էնզաճընըն պիր տէլիգանլըյա սօղուլճան իւաճը տէյու վէթմիլ օլտուղու թօզտան մէրգու մուն վէֆաթ իթմիլ օլտուղունու պիրթիւրիպ ֆազաթ էնզաճընըն իսմիւնի մէթր իթմիլ իտիք :

Օւսիւ զաղէթասը իշպու վսեղուաթը թափսիլէն զիքը իտիւպ էօլէն տէլիգանլընըն 18 եաշընտա վէ Եոսսուֆեան Բուզանդ նամընտա օլտուղունու պիւրիտիւրի սըրատա էնզաճընըն տալի իսմիւ Սնասնաքի վէ Հասունիսթ օլտուղունու պէյան իթմիլ, հալ պու քի մէրգու էնզաճընըն իսմիւ հէր նէ գաւաթ Սնասնաքի իսէ տէ Գաթօլիք եանի Հասունիսթ օլմալըպ, Ելա Իթաֆատա Կահուսի զաղէթասընու վէ Ստամպօլտա Մէհմուայա պաղը պաղը մու հարրիւրիք վէ մուիպիւրիք իտէն Օրման եան աֆօրօղլու բահիպին փէտէրի օլտուղունու պէյանըյա պէրապէր ալիւրինի թաթօրաթընը պիւրի պիւրմէզ Գաթօլիքէր իւզրինէ թահիլ իթմէմէսին զաղէթալը մէզպուրէ իթթար իյէրիւ :

ԹԱՐԻՃԻՅԷ

Իւնիվէր զաղէթասընտա չու վէչի իլէ եազըր տըր :

Ժուրնալ Օֆֆիսիէլ նամընտա թապ ու նէշը օլունան զաղէթա ճաթօն հաղընտա տէրճ ու իլան իթմիլ օլտուղու հալատիսի պէր վէչի ալթի թասսիք իտէր :

Ճաթօն տէվլէթի, կէչէն նիսան պըճնըն իպթիտասընտա Ճաթօնտա մուգիմ Ֆրանսա տէվլէթի մասլահաթ կիւզարը թաւաֆընտան պիր գըթա թէլէկրաֆնամէ գապուլ իթմիլ տիր :

Թէլէկրաֆնամէ մէզպուրտէ, Բրիսթիլան մէզէպիւնէ մուզայիր օլարադ վէրիլէն իրատաթ քիւլլէն ֆէսի վէ իլա օլունտուղու վէ իրատաթ մէզքիւրէնիւն ահքեամը մուհիպիւնէ, մուգատտէմա 1870 թարիլինտէ ալադ ու թէֆգիֆ օլունան Բրիսթիլանընըն քեաֆֆէսիլէն թալի :

Իլիյէ իտիլմէսի պէյան օլունուր :
Մուսիխարէն Գօնթ ալթիւրան թաւաֆընտան ալընան պիր գըթա թէլէկրաֆնամէյի ճէտիտէտէն գանուըն մէզպուրըն էլնալէթի հաղիւր մուգարրէր օլմապ իլան օլունուր :

Լիւնը Թաշլ զաղէթասընըն իթմիլէթիլնէ նազարէն կէչէնէթուէ Բրէնս Կուրօլէօն Գօրսիքա ճէղիւրէսի կիտիպ Ֆրանսա ահալիսիլնէ քէնտի հաղընտա ըզհար իթմէքտէ օլտուղու հիւսնիւ թէվէճիւհտէն վէ Ֆրանսանըն իքի տէֆա մուսաթարատան իսէրա օլմալընա ռէպիւպ Պօնաբարթ ֆտալիսալը օլտուղու ճիհէթ իլէ Պօնաբարթ իսմիլին Ֆրանսալըր զիհնիւնտէն գօլաղըք իլէ չըզմալաճաղընտան պահա իտէրէք պաղը լաիհալէր նէշը ու իլան իթմիլմիլ օլտուղու թաթաֆը հիւքիւմէթտէն իսապէր ալընըպ Բրէնսը մուսաթիւլէնիւն ալադ ու ֆիլիթթիլ զաղէթտա ճէղիւրէյի մէզքիւր քօլիսիլնէ պա թէլէկրաֆ պէյան վէ էմը վէթիլմիլ իսէ տէ, մուսաթիլէյի քէյֆիլէթի էվլէլճէ ալիւս օլմալ իլէ մահալը մէզպուրտէն մուֆալաթ իթմիլ իմիլ :

ՎԵՐԱ ՂԱԽԱՆԵՐԱՐԸՆ ԳԵՖԵՐԻ

Վիէննա տաթի Գօնթօրտիա Էնճիւմէնի թարաֆընտան Ապրիլ 17 թարիլիյէ 180 գատար զաղէթա միւսէլիթիլէրինէ միւքէմ մէլ պիր գիւսիլէթ քէչիտէ օլունմուշ տուր :

Թաւալ էսնապընտա էն մէշնուր սաղէնտէլէր նախիտէ պէսթէլէր չալարադ պիլ ճիւթէ հաղըրըն մէմուլն օլմալըպ վէ Էնճիւմէն ըթիսի Մ. Վիլիէր թարաֆընտան իյրատ օլունան նութըր քեաֆֆէսի տէ թահսին իթմիլէր տիր :

Պատէհու Նաթ Ֆրաթ Բիւ զաղէթասընըն սէր միւսէլիթի Մ. Էթիմն Ֆրանսալըր նութը իտիւպ մաթպուաթըն սէրպէսթ օլմալընըն նէ տէրէճէլէրտէ մուհասթնաթ միւսէլի իտուլիսի պաթթ ու պէյան իյլէմիլ, հաթթասէօղիւնէ տէլիլ օլարադ Սեթթիլտա մաթպաթ օէրպէսթ օլմալըր վաղըթարտա տէ տէրէճէ Պարադր օլուպ Չիւն իգլիմի կիպի նա մալիւ իլէն նիհայէթ եիւթի պէշ սէնէ զարֆընա մաթպուաթ սէրպէսթ օլալտան պէթու նէ ըատտիլէրտէ մէտէնիլէթ ճէ թարադգի պուլմուշ օլտուղունու վաթի իյլէմիլ տիր :

Պունտան սօնրա Ֆրանսալըր թապ ու թէմիլ գըլընան Մաթ նամ զաղէթանըն միւսէլիթի օյաղա գաղըպ Ֆրանսալը մաթպուաթըն վէ զաղէթալէրինն նէշը իթտիլէրի մէտէնիլէթտէն կէօրիւլէքտէ օլան մուհասթնաթ հաղընտա պատէլէր նաշ իթմիլէր տիր :

Թալմըզ զաղէթասընըն նիսան 20 թարիլիյէ Ամբրիգատան ալմըշ օլտուղու պիր գըթա թէլէկրաֆնամէ մալիլնէ կէօրէ, Ամբրիգատա Ֆիլիտէլիա նէհիլ գուրպիւնտէք չըմէնտըֆէր իտթթընըն թիմուրտէն եաթըլմըշ ճէօթի պիր քէօթթիւ իւզէրինտէն միւրուր իտէն գաթարըն էօ :

Նիւնաէքի վալիօնար, իսաթթոան չըղըպ քէօթթիւտէն ալաղը եուսթարաճալընտա գաթարըն քեաֆֆէսի տալի ալաղը տիւշմիւլ տիւր, վէ մաղինատան ալաթարաաթթէշ եալըլըպ, ալալալարտան պաղըրըր վէ եօլնուր հէիոթէ եանըպ թէլէֆ օլմալըր տիր : Եիմիլիյէ գատար 60 վէֆիլյաթ իլէ 20—30 գատար մէհրուհ չըգարըլմըշ, վէ իլէրուտէ տահա պուլու նուպ չըգարըլմաղը մէհմուլ իմիլ :

— Սըքա սույունուէ ֆիաթընըն պահալանմալընտան տօլալը Ալիմաիլտիւրն պաղը պէրտէլէթիտէ զուհուր իտէն իսթիլալ էլան թէպըն օլմալըպ էհալի իլէ աաթթիւր պէյինտէ վաղը օլմալ միւտարէպէլէքտէ հալը թէլէֆաթ վէ մէհրուհ իլա գու պուլմաթտա վէ հաթթա քէք չօգ պիրահանէլէր հէսմ ու խարապ իտիլմէքտէ տիր :

— Թրիւթթէտէ թապ ու նէշը օլունան Բիւ նամ Բուճա զաղէթտանըն վասֆընա կէօրէ Բուսիա իմբէթաթթու հաղըլէթիլ, Գուսալ Եթիֆ Բուճ քաթթիլի սալըգ Բիւրիլիս էֆէնտիլէ մէնէվի օն պին գարաօն վէթիլմէսիլ էմը իլիէմիլ :

— Լօնտարտա Գօնթ Լիւսիլարը նամընտա մէշնուր պիր Լօրա քէնաուսիլ տէնիլէ ալթըպ թէլէֆ իթմիլ տիր, Գօնթ մուսաթիլէյի տիւսեաա հիւ պիր շէյէ միւզաթգալը վէ միւսէլիթիլէթի եօղ իլէն քէնտի էօլիւմիւնէ գաթթ իթմէմիլն սէպէպի հէնիւզ ալալըրաճալը :

Ի Լ Ա Ն

ՍԱՐԲԱՅ ՎԷ ՄԻՆՃԷՎԼԷՐԱԹ ՄԱՂԱՋԱՍԸ

Ժ. Տ. ՍԱՆԼԹԹ ԳՈՒՄԲԱՅԵՍ

ՂԱԽԱ ՔԱՆԻՔԱՆՔԻ ԻՆՆ 16.

Իքրամիյէ 300,000 ֆրանք 1873

Ալաֆրանկա Յունիս 1 տէ չէթիլէնէք օլուն Բուճիլի թիմուր եօլուն սէզիլիլէթիլն բրօմէպէրի եալթըր մէզքիւր գաթարտա միւթէպիլ օլմալ իւզէրէ 3 13 զուրուշա սաթթլմագտա օլուպ 300,000 ֆրանքտան 400 ֆրանքա գատար գաղաթըրար 10 աթթթ բրօմէս ալանա ըսթթթ իտիլի :

Մէզքիւր մաղադանըն սահիպ քէնտի իմզա սը իլէ սաթթըր բրօմէպէրին պէտէլիլն ալիտէ թէտիլէ իթմիլէ թահիւտ իտէր եալըրըպ աւա պիլէթին պէտէլիլն թէնըլ իտէրէք մէզքիւր մաղա գատա քեաֆֆէյի հիւթիւմէթիլն վէ պանգալալըն սէզիլիլն սաթթըր վէ սաթթն ալընըր վէ իսթիլարադ սէզիլիլն ֆալիլէրի վէ պանգաթթար ըսթթթ իտիլի վէ Օտէսսա Վիէննա վէ Բարիս Լօնտա իլէ պանգաճա իլ իտիլի :

Բարիլ վէ Ըզվիլէրա մալի օլարադ սահաթ գօրտօն քիւրէ պրօշ վէ մէտալէտն էզֆէն ֆիաթլա սաթթըր :

Թաֆսիլի մալիմաթ ալմադ իսթիլիլէրին մէզքիւր մաղադայտ միւրահաթ իլէմէլէրի :

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՍԱՋ ՎԵ ՄԵՍԻԼԸ ՂԱՋԱԹԱ ՄԻՔԱՆՔ ԻՔՄԵՐՃԵՆ

ՂԱՄԹԱ

Ն. 10 ԵՐՄԵՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱՐԸ ԽԱՆԸ ՔԷՊԻՐ